



Llibres

Geoffrey Nunberg (ed.) (1996) *El futuro del libro. ¿Esto matará eso?*

Ed. Paidós. Barcelona

El llibre que comentem conté les actes d'un congrés celebrat al Centre de Semiòtica i Estudis Cognitius de la Universitat de San Marino el 1994, en el qual es tractava dels canvis i transformacions que amb la irrupció de les noves tecnologies hom preveia que havien d'experimentar tant el llibre i com l'acte de llegir. Des de la introducció s'observa l'existència d'almenys dues visions sobre el futur del llibre en relació amb les noves tecnologies. D'una banda, els visionaris catastrofistes que preveuen un futur sense el llibre físic, en suport paper, que argumenten que l'ordinador matarà el llibre tradicional, "*ceci tuera cela*". D'altres creuen, en contraposició, que ningú no "...*seurà a llegir una novel·la davant d'una pantalla d'ordinador. Mai*", i doncs, auguren encara al llibre un llarg futur.

Totes dues visions, amb matisos, és clar, defensen les seves posicions respectives, amb justificacions de caràcter econòmic per a l'ús de les tecnologies digitals (abaratiment de costos de producció, emmagatzamament i distribució), o adduint els beneficis de la ruptura de fronteres temporals i espacials. Alguns autors situen la discussió actual en els mateixos termes que els canvis que va provocar la introducció de la impremta (J. O'Donnell) o els debats entre els filòsofs de la Il·lustració en el segle XVIII (C. Hesse).

Tots els articles aplegats al llibre contenen aspectes i reflexions summament interessants sobre el que representa la introducció de les tecnologies digitals en la transmissió del coneixement i el que poden significar per a la continuïtat del llibre. Altament recomanables són els articles del compilador del volum G. Nunberg i de G. P. Landow que fan una defensa del paper d'aquestes tecnologies en la difusió d'idees i ens situen en un nou entorn, per aprofundir sobre els problemes que se'ns presenten en el futur immediat.

Altres qüestions que sorgeixen amb força amb l'arribada de les tecnologies digitals són la importància de la imatge o del gràfic comparativament amb el text. Sobre aquests temes hi ha dues contribucions valuoses, els treballs de P. Bazin i J. D. Bolter. Tots dos autors defensen que la imatge computeritzada reforça i diversifica la dinàmica textual, al seu parer el vídeo i l'animació dominen les pantalles de l'ordinador, mentre que el text sembla quedar relegat a un paper secundari en aquest nou entorn.

Aquest aplec de treballs no dóna resposta a totes les qüestions que se'ns obren amb les aplicacions de les tecnologies digitals de la informació, naturalment, però sí que ens presenta un panorama ampli del que pot ser la indústria editorial en el segle vinent que ja tenim a les portes. Si el llibre de paper perdurarà o no, resta una incògnita, el que sí que és ben cert que res no romandrà igual.

Cèsar Carreras Monfort (ccarreras@campus.uoc.es - UOC)

Citació recomanada:

CARRERAS, Cèsar (1999). "Resseña: Juan Luis Cebrián (1998). La xarxa. Com canviaran les nostres vides els nous mitjans de comunicació. Un informe al Club de Roma". *Digithum*, núm. 1 [article en línia]. DOI: <http://dx.doi.org/10.7238/d.v0i1.626>